

Działkowcy skuteczni w Senacie – komisje poparły poprawkę PZD do specustawy MON

W Senacie trwają prace nad tzw. specustawą MON – upraszczającą realizację strategicznych inwestycji wojskowych, w tym umożliwiającą szybkie wywłaszczenia gruntów, również tych zajętych przez rodzinne ogrody działkowe (ROD). Choć pierwotna wersja projektu budziła poważne zastrzeżenia ze strony działkowców, dzięki aktywności Polskiego Związku Działkowców (PZD) doszło do istotnych zmian – najpierw w Sejmie, a teraz również w Senacie.

Od niepokoju do legislacyjnego sukcesu?

W marcu 2025 roku w przestrzeni publicznej pojawił się projekt ustawy, który – wzorem innych specustaw, jak np. drogowej – przewidywał możliwość likwidacji ROD bez konieczności stosowania zasad przewidzianych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych. Oznaczałoby to ograniczenie działkowców w prawach do pełnego odszkodowania i działki zamiennej. Dlatego PZD od razu podjął w tej sprawie działania – przygotował pakiet poprawek i zainicjował kampanię społeczną na rzecz ich poparcia. W Sejmie przedstawiciele Związku, aktywnie uczestniczyli w pracach komisji obradujących nad projektem specustawy. Efektem tych działań było przyjęcie zgłoszonej przez Klub KO poprawki, która miała przywrócić ochronę działkowców. Zgodnie z uzasadnieniem, jej celem było wprowadzenie zasady, że likwidacja ogrodu na potrzeby inwestycji MON odbywałaby się z na zasadach z ustawy o ROD.

Komisje doprecyzowały przepisy

Choć poprawka przyjęta przez Sejm była krokiem w dobrym kierunku, to jej redakcja rodziła pewne wątpliwości interpretacyjne. Dlatego Krajowy Zarząd PZD powołał zespół prawny, który opracował propozycje doprecyzowujące treść ustawy. Kluczowa z nich dotyczyła wyraźnego wskazania, że w przypadku likwidacji ROD na potrzeby MON w zakresie odszkodowań i odtworzenia ROD stosuje się przepisy ustawy o ROD. Związek proponował również wprowadzenia przepisów wzmacniających ochronę interesów działkowców z ogrodów w tzw. strefach ochronnych.

15 lipca br. podczas wspólnego posiedzenia nad ustawą obradowały senackie Komisje Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Obrony Narodowej. W posiedzeniu uczestniczyli również przedstawiciele PZD – Prezes Związku Eugeniusz Kondracki oraz radcowie prawni Bartłomiej Piech i Tomasz Terlecki z biura Jednostki Krajowej PZD.

Dyskusję nad postulowaną przez PZD zmianą ustawy zainicjował senator Krzysztof Kwiatkowski, a formalny wniosek o przyjęcie jej pod obrady komisji poparli także senatorowie Waldi Dzikowski, Zygmunt Frankiewicz, Mirosław Różański, Wadim Tyszkiewicz, Andrzej Dziuba, Janusz Gromek, Ryszard Brejza oraz Maciej Żywno. W trakcie dyskusji kluczową dla działkowców poprawkę poparł wiceminister MON Cezary Tomczyk oraz Biuro Legislacyjne Senatu. W obradach nad tym punktem głos w imieniu PZD zabierał rpr Bartłomiej Piech, który przedstawił zasadnicze motywy inicjatywy

PZD, podziękował również resortowi i parlamentarzystom za otwartość na argumenty strony społecznej.

Podczas głosowania przepis służący ochronie praw działkowców w przypadku likwidacji ROD poparła zdecydowana większość członków obu Komisji, przeciw (jako jedyny) zagłosował senator Maciej Górski. Przyjęta poprawka stanowi, że przy likwidacji ROD na cele zgodne ze specustawą MON, zakres odszkodowań dla działkowców i odtworzenia ROD będzie ustalany wg przepisów ustawy o ROD. Jednocześnie komisje nie poparły postulatu PZD o wprowadzenie przepisu wzmacniającego uprawnienia działkowców na wypadek objęcia ich ogrodu strefą ochronną obiektu MON.

Co dalej?

Poprawki przyjęte przez komisje trafią teraz pod obrady całego Senatu. Jeżeli specustawa MON wejdzie w życie w tym kształcie, to stanie się pierwszą ustawą specjalną, która – mimo szczególnego trybu wyłączeń – zachowuje pełnię praw odszkodowawczych działkowców i ich stowarzyszeń.

Głosowanie w komisjach to efekt kampanii podjętej przez PZD, która dowiodła, że interes publiczny może być realizowany bez naruszania zasad sprawiedliwości społecznej. W razie wejścia w życie skorygowanych przepisów, działkowcy z ogrodów likwidowanych na potrzeby MON, będą mogli liczyć na takie same rekompensaty, jak działkowcy z ROD likwidowanych pod realizację „zwykłych” celów publicznych. Specustawa MON nie ograniczy więc ich praw odszkodowawczych.

B Piech

Link do retransmisji z obrad komisji pod <https://av8.senat.pl/11KSTAP58KON291>